



BİR YAŞAM BİÇİMİ OLARAK

“LÂ İLÂHE İLLALLÂH”

# Neda

<b>Kitap İsmi:</b>	Bir Yaşam Biçimi Olarak “Lâ ilâhe illallâh”
<b>Yazar:</b>	Faruk Furkan
<b>Kapak Tasarım:</b>	Mustafa Erikçi
<b>Baskı Yeri:</b>	Çetinkaya Ofset (332 342 01 09) Fevzi Çakmak Mah. Hacı Bayram Cad. No: 18, Karatay/KONYA
<b>Sertifika No:</b>	25537
<b>Baskı Tarihi:</b>	Ekim/2017

## İletişim

### **Neda Kitabevi**

Şükran Mah. Başaralı Cad. No: 6 (Rampalı Çarşı No:  
12) Meram/KONYA

Tel: 0332 350 46 87

BİR YAŞAM BIÇİMİ OLARAK

“LÂ İLÂHE İLLALLÂH”

فاروق فرقان

*Faruk Furkan*



## GİRİŞ

Hamd, bizleri tevhid ile şereflendirerek ondan yoksun olan insanlara üstün kılan Allah'a, salât ve selam, bu kelime uğruna canını dişine takarak mücadele veren kutlu elçi Hz. Muhammed'e, O'nun âline, ashabına ve yoluna uyan tüm mü'minlere olsun.

Kardeşim! Bil ki sen, "lâ ilâhe illallâh" diyerek Allah'ın dini ile müşerref ve muazzez oldun. O kelimeyi yaşatmak, yüceltmek ve tüm yeryüzünde hâkim kılmak için vâr olduğunu unutma!

Zaten tüm peygamberlerin görevi de bu değil miydi?

O halde sen de onların yolunda yürüyerek bu kelime için varını yoğunu ortaya koy, onu sev, onu benimse, onu özümse ve onunla hem dem ol... Ona inanan diğer insanları kendi öz kardeşinden daha değerli bil. Ve unutma ki, senin Allah katında ki üstünlüğün bu kelimeye olan sada-

katınle ölçülecektir. Ona sâdıksan, iki dünyada da aziz, yok eğer kâzıp/yalancı isen, iki dünyada da rezil olursun. Nice kavimler bu kelime sayesinde ulvî derecelerde yükselmişken, niceleri de süflî derecelerde alçalmıştır. Sakın ola sen onlardan olma!

Kardeşim!

“Ey kavmim, Allah’a ibadet edin. Sizin için O’ndan başka hiçbir (hak) ilah yoktur” diyen Nuh’u, Hud’u, Lut’u, Sâlih’i ve diğer tüm Allah elçilerini düşünmeli değil misin?

Ve yine kendisine intisap etmekle şeref duyduğın Muhammed (s.a.v.)’i...

Hani O, kendisinden lâ ilâhe illallâh davasını terk etmesi istenince ne demişti?

“Bu işi (lâ ilâhe illallâh davasını) bırakmam için güneşi sağ elime, ayı da sol elime verseler ben yinede vazgeçmem!”

Sen de her daim bu azim ve gayreti, bu sebat ve himmeti kalbinde taşı. Davanı terk etmen için sana baskı ve zulüm yapanlara Muhammedî bir tavır sergile.

Peygamberine ve O'nun kutlu davasına karşı duranlardan olma! Onlardan sakın! Tüm gücünle uzaklaş onlardan! Zira onlar, kendilerine Allah'tan başka ilahları reddetmeleri hatırlatıldığında kibirlenir ve büyüklük taslarlardı.

***“Onlara ‘Lâ ilâhe illallâh’ denildiğinde kibirlenerek büyüklük taslarlar.” (Saffat, 35)***

Bu gün de Allah'ın egemenliğini, hâkimiyetini ve kanun koyuculuğunu insanlardan kimisine hatırlatınca, kibirlenir ve kalbinde yer etmiş olan kin ve nefreti, senin iman nuruyla aydınlanmış yüzüne kusar; seni bir kaşık suda boğmak ister. Sen hem bu taifeyi, hem de az önce anlatılanları iyi tanı! Hangi gemiye bineceğini şimdiden iyi tespit et! Çünkü bu yolun sonunda tevhid gemi-

sine binerek kurtulanlar olacağı gibi, şirk gemisine binerek küfür denizinde boğulanlar da olacaktır.

Bindiğin geminin kapatanı kim?

Muhammed (s.a.v.) mi, yoksa insanları kendilerine köle yapmak isteyen tâğutlar mı? Bunu şimdiden iyi düşün; zira gemi yola çıktıktan sonra geri dönüşün olmayabilir!

Allah bizi ve seni Muhammed (s.a.v.)'in öncülüğünde, Nuh (a.s) ve ashabının kurtulduğu gibi tevhid gemisiyle kurtuluşa erenlerden eylesin. (Allahumme Âmin)





## EN MÜBAREK KELİME: “LÂ İLÂHE İLLALLÂH”

Lâ ilâhe illallâh...

Allah'tan başka hiçbir hak ilahın bulunmadığını, O'nun dışındaki tüm ilahların sahte olduğunu, kâinattaki tüm varlıkların yegâne hâkiminin, biricik sahibinin Allah olduğunu ifade eden mübarek bir kelime.

Putları ve putlaşan insanları deviren, Allah'ın otorite ve egemenliğini hiçe sayan tâğutların tahtlarını sarsan, kendisi için peygamberlerin gönderildiği, kitapların indirildiği; uğruna kılıçların çekilip kanların akıtıldığı ve nice şehitlerin verildiği; sahibinin tepesinden kılıcı kaldıran, malına, canına ve ırzına dokunulmazlık getiren eşsiz bir ifade.

İçerik ve muhtevasına iman ederek gerektirdiği doğrultuda hayat süren insanlara cenneti vacip, cehennemi haram kılan değerli bir cümle.

Kendisini İslam'a nispet eden insanların en çok telaffuz ettikleri, ama manasını en az bildikleri bir kelime.

Bu kelime gereğince insanlar “mü'min” ve “kâfir” diye iki sınıfa ayrılırlar. Bu kelime; yaratılışın gayesi, sevap ve günahın kaynağıdır. Din onun için tesis edilmiş, cihad kılıçları onu yüceltmek için kınından sıyrılmıştır. O, Allah'ın tüm kulları üzerindeki en büyük hakkıdır.

Onun vesilesi ile İslam'a girilir, “Selâmet Yurdu” olan cennetin kapıları onun aracılığı ile açılır. O, yeryüzüne indirilmiş en mübarek kelimedir.

Kendisine inanan insanlara Allah'ın kopmak bilemeyen sağlam bir kulpudur. Hizipleşmenin ve tefrikanın önüne çekilmiş bir settir.

Putları yıkan, tâğutları yok eden ve sahte ilahları yerle bir eden bir balyozdur.

Zikrin en faziletlisi odur.

• *Bir Yaşam Biçimi Olarak Lâ İlâhe İllallah* •

---

Kökü yerde sabit, dalları gökte olan ve Allah'ın izni ile her zaman meyvesini veren güzel bir ağaçtır.

Manasını anlatmaya mürekkeplerin tükendiği, sahifelerin yetmediği, kelimelerin aciz kaldığı muazzam bir ilim hazinesidir.

Evet, o, “*lâ ilâhe illallâh*”tır.



## KELİME-İ TEVHİD

Kardeşim, öncelikle şunu bilmen gerekir ki, biz “Kelime-i Tevhid” dediğimizde bununla “lâ ilâhe illallâh” cümlesini kast ediyoruz. İşte bu cümlenin şartlarını anlatmaya geçmeden önce, onunla alakalı bazı önemli meseleleri kısaca izah etmemiz gerekmektedir.

Bu cümle, iki temel unsurdan oluşmaktadır. Bunlardan birincisi **“lâ ilâhe”** kısmı, ikincisi ise **“illallâh”** kısmıdır.

Bu iki kısmın birbirinden ayrı düşünülmesi asla mümkün değildir. Bu iki kısmın birbirinden ayrılması halinde, iman kesinlikle tahakkuk etmeyecektir. İmanın tam manasıyla gerçekleşebilmesi ancak bu iki unsurun birbirinden ayrılmadan kabul edilmesi ile mümkündür. Aksi halde iman sadece bir temenni olarak kalır ve asla sahibine *“mü'min”* vasfını kazandırmaz.

Bu gün kimi insanlar bu iki kelimenin birinci kısmı olan “*lâ ilâhe*” ifadesini esas alıp kâinatta hiç bir ilahın olmadığını savunmakta, kimileride sadece ikinci kısım ile yetinerek hayatlarına Allah’tan başka ilahlar karıştırmaktadırlar.

Tarihin sayfalarına göz attığımızda, insanların şirke düştüğü temel noktanın burası olduğunu görürüz. Zira Allah’a ortak koşan insanların büyük bir çoğunluğu, Allah’ın varlığını inkâr ederek değil, hayatlarına Allah’tan başka ilahları karıştırarak şirke düşmüşlerdir.

Allah’ın varlığını inkâr ederek küfre düşen insanların sayısı çöle nispetle bir kum tanesi gibidir. Yani yok denecek kadar azdır. Böylesi insanların ya aklî bir problemleri vardır ya da psikolojik sorunları... Bu nedenle Allah Teâlâ Kur’an-ı Kerim’in hiç bir ayetinde “*Allah vardır*” diyerek kendi varlığını ispat etme yoluna gitmemiştir; bilakis

kendisinin bir ve tek olduğunu, kendisinden başka hiç bir hak ilahın bulunmadığını, insanların kendi zâtı dışında ilah diye tapınıp kutsadıkları tüm varlıkların bâtıl olduğunu izah yolunu seçmiştir.

Kısacası, Allah Teâlâ kendi varlığını inkâr edenleri muhatap bile kabul etmemiştir. Yüce Allah'ın anlatmak istediği ve üzerinde ısrarla durduğu husus; O'ndan başka hiç bir ilahın kabul edilmemesi ve kendisine ilahlık vasfı yakıştırılmış varlıkların inkâr ve reddedilmesidir. Buna binaen tevhidin birinci ruknû olan “*lâ ilâhe*” kısmını esas alarak kâinatta hiç bir ilahın varlığını kabul etmeyenler, bizim de mevzuumuz dâhilinde değildirler. Bizim mevzuumuz tevhidin ikinci rûknü olan “*illallah*” kısmını kabul ettiği halde, Allah'tan başka varlılara da ilahlık yetkisi veren kimseleri kapsamaktadır.

• *Bir Yaşam Biçimi Olarak Lâ İlâhe İllallah* •

---

Şimdi, konunun detayına girmeden önce “ilah” kelimesinin ne anlama geldiğini, sonra da red ve kabulden oluşan “lâ ilâhe illallâh” cümlesinin açılımını izah etmeye çalışalım.

Yardım ve başarı yalnız Allah’tandır.



## “İLÂH” KELİMESİNİN ANLAM VE MUHTEVASI

İlah kelimesi sözlükte: “Kendisine kulluk edilen”, “kendisine yönelinen”, “tapınılan”, “azameti karşısında hayrete düşülen”, “gönülden bağlanılan” ve “sığınılan” gibi anlamlara gelmektedir. Büyük bir İslam âlimi olan İbn-i Recep el-Hanbelî şöyle der:

“İlah, kendisinden korkulan, çekinilen umut beklenen, talepte bulunulan, yüceltilen, sevilen, tevekkül edilen, dua yapılan, dolayısıyla kendisine itaat edip isyan edilmeyendir. Bu sayılanların tamamı Allah’a yapılır. Bunlardan bir tanesini yaratılmışa yapan kimse, Allah’a ibadette ortak koşmuş ve la ilahe illallah sözündeki ihlâsını bozmuş olur. Bu söylenenlerden ne kadarı Allah’tan başkasına yapılırsa, o kadar Allah’tan gayrisine ibadet edilmiş olur.” (*Gurretu Uyuni’l-Muvahhidin* sf. 25)



## Allah'ın İlahlığına (Ulûhiyetine) Ait Bazı Özellikleri

Allah Teâlâ'nın ilah olmasından kaynaklanan bir takım hususiyet ve özellikleri vardır. İslam âlimleri Kur'an ve Sünnet çerçevesinde bu özelliklerin bazısını şöyle açıklamışlardır:

**1) Hüküm Vermek:** Bu, Allah Teâlâ'nın ulûhiyetinin (ilahlığının) en belirgin özelliklerinden-  
dir. Yani Allah'ın ilah olması demek, aynı zaman-  
da O'nun hükmeden ve kanun koyan olması de-  
mektir. Yüce Rabbimiz şöyle buyurur:

***“İyi bilin ki, yaratmakta emretmekte yalnız ve yalnız O'na aittir.”*** (A'raf Suresi, 54.)

***“Hüküm ancak Allah'ındır.”*** (En'am Suresi, 57)

***“Hüküm yalnız Allah'ındır.”*** (Yusuf Suresi, 40)

***“Bilin ki hüküm ancak O'nundur.”*** (En'am Suresi,  
62)

**“O (Allah) hiç bir kimseyi hükmüne ortak etmez.”**

(Kehf Suresi, 26)

Yüce Allah’ın mutlak hükmeden olduğuna ve hükmünde hiç bir ortağı bulunmadığına işaret eden deliller bunlarla sınırlı değildir elbette. Bunun birçok delili vardır. Buradan hareketle şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki, her kim sadece Allah’a has olan bu özelliğin kendisinde bulunduğunu iddia etse, ilahlık iddiasında bulunmuş ve kendini ilah yerine koymuş demektir. Böylesi birisinin “*ben ilahım*” demesine gerek yoktur. Sırf egemenliğin kendisinde olduğunu dillendirmesi, onlu sahte bir ilah yapmak için yeterlidir.

İnsanlar içerisinde kim de onun bu iddiasında onu destekler veya –daha gerçekçi bir ifadeyle– hâkimiyet hakkını ona verirse, Allah’tan başka bir ilah edinmiş olur. Böylelerinin “*ben ilah edindim*” demeleri gerekmez; onlar bu vasfı birilerine ver-

mekle –kabul etmeseler bile– Allah’tan başka ilah edinmiş olurlar.

Bu noktada İslam şehidi merhum Seyyid Kutub’un şu cümleleri, nakledilmeye değerdir. O “Fi Zilâli’l-Kur’ân” adlı değerli tefsir kitabında şöyle der:

“Hüküm vermek ancak ve ancak Allah’a aittir. İlahlığın sadece ona ait olması sebebiyle hüküm vermek ve hükümran olmak da ancak O’nun hakkıdır. Hükümranlık ilah olmanın icaplarından. Hükümranlıkta hak iddia eden kimse, ulûhiyetin (ilahlığın) ilk şartında Allah’la mücadeleye girişmiş olur. Bu kimse ister fert, ister insanların bir tabakası, ister bir parti veya grup, ister bir millet, isterse bütün dünyanın meydana getirdiği âlemşümül bir insan kütlesi olsun fark etmez. İlah olmanın ilk şartı olan hükümranlık üzerinde Allah’la mücadeleye giren ve kendine hâkimiyet

izafe etmeye çalışan kimse küfre girmiştir, apaçık bir kâfirdir. Bu kimsenin küfrü, dinin kat'î hükümleri ile sabittir...”

“...Böyle bir hak iddia etmenin çeşitli şekilleri vardır. Bu şekillerden her hangi birini kullanmak dinden çıkmak için kâfidir. Bir kimsenin Allah’a ait ulûhiyet vasfının ilk şartı olan hükümlerliliği kendine nispet etmesi ve böylece Allah’la mücadeleye girerek kâfir olması için muhakkak halka ‘Sizin benden başka ilahınız yoktur’ demesi veya Firavun’un yaptığı gibi ‘Sizin en yüce rabbiniz benim’ gibi şeyler söylemesi şart değildir. O kimsenin Allah’ın şeriatını hükümsüz hale getirmesi ve başka bir kaynağın kanunlarını tatbikata koyması yahut Allah’tan başka her hangi bir kimseye hükümlerlilik hakkı tanıyarak onun söz sahibi olduğunu kabul etmesi... Evet, sadece bu kadarı dahi kafir olması için yeterli sebeptir!”

“...Hükümrânlık gerçek manasıyla Allah’a aittir. Millete ve seçilen hükümdara düşen görev Allah’ın hükümrânlık ve şeriatını tatbik sahasına koyarak hizmet etmektir. Aralarında Müslümanlarında bulunduğu bir takım araştırmacılar hükümrânlıkla, hükümrânlığa hizmet etmeyi birbirine karıştırmaktadırlar! Hükümrânlık sadece Allah’a aittir. Bütün insanlar bir araya gelseler yine bu vasıftan kendilerine bir hak tanınmaz. Onların vazifesi Allah’ın hüküm ve şeriatını tatbik etmektir...” (Fi Zilali’l-Kur’an, 8/403)

2) **Kanun Yapmak:** İlah olmanın en belirgin özelliklerinden birisi de, hiç şüphesiz ki teşri’ yapmak, yani yasa, kanun ve nizam yapmaktır. Yaratmak nasıl ki Allah’a ait bir şeyse, yarattıklarına kanun koyarak onları yönlendirmek de aynı şekilde Allah’a ait bir şeydir.

Haram ve helal sınırlarını sadece O çizer. Bir şeyin yapılıp yapılmayacağına dair ancak o karar verir. Bir şeyin iyi veya kötü olduğuna ilişkin son sözü sadece O söyler. Birbirlerinin kalkıp bu yetkileri Allah'tan alarak kendi tekellerine geçirmeleri, Allah'ın en belirgin özelliklerinden birisi olan teşri' vafında, yani kanun koymada O'na ortak olmaları demektir ve ilahlık iddiasında bulunmaktır. Kimilerinin de bu meselede onlara destek vererek yasama yetkisini Allah'tan başkalarının da kullanabileceğini iddia etmeleri, onları ilah olarak kabul etmeleridir ve şirktir. Allah Teâlâ şöyle buyurur:

***“Yoksa onların Allah'ın izin vermediği şeyleri kendilerine dinden teşri yapan (kanun koyan) ortakları mı vardır?”*** (Şura Suresi, 21)

Bu noktada müminlere düşen, Allah'ın ve Rasûlü'nün haram ve helal dediklerine içtenlikle

bağlanmaları ve onlara karşı gelmemeleridir. Allah ve Rasulü bir işi helal veya haram demek sureti ile kanuna bağlandıktan sonra, iman eden insanlar için seçim ve tercih hakkı artık ortadan kalkmış demektir.

***“Allah ve Rasulü bir işi hükme bağladığında hiç bir mümin erkek ve hiç bir mümin kadına o işlerinde istediklerini yapma hakkı yoktur.”*** (Ahzab Surasi, 36)

Hâl böyleyken Allah'tan başkalarının da yasa ve kanun yapma yetkisine sahip olabileceğine inanmak ve böylelerine sözlü ve fiilî destek vermek imanın neresi ile bağdaşır?!

İman, sadece Allah ve Rasûlünün mutlak manada hakem olmasını kabul eder. O ikisinden başkasının mutlak manada hakem olabileceğine inanmak veya onların kanunlarına itaat etmek imanın zıddına hareket etmekten başka bir şey değildir.

**3) Yaptığından Dolayı Hesap Sorulmamak:** İlah olmanın diğer bir özelliği de, yaptığı işlerden ve verdiği kararlardan dolayı hesaba çekilmemektir. Hiç kimsenin Allah'a hesap sorma yetkisi yoktur; ama herkes ona hesap vermek zorundadır. Yüce Allah bu hususta şöyle buyurur:

**“O, yaptıklarından (asla) hesap sorulmaz. Hâlbuki onlara (yaptıkları) sorulacaktır.”** (Enbiya Suresi, 23)

Her kim bu özelliğin kendisinde bulunduğunu iddia eder ve “kimse bana hesap sor(a)maz!” derse ilahlık iddia etmiş olur. Kim de bu özelliği ona verir ve onun bu iddiasına rıza gösterirse o kimseyi ilah edinmiş olur.

**4) Zâtı İçin Sevilmek:** Bu da ilah olmanın kaçınılmaz niteliklerindedir. Zâtı için sevilen yalnız Allah'tır. O'nun dışındakiler –kim olursa olsun– sadece Allah için sevilir. Her kim bu özelliği kendi nefsi için iddia eder ve kendisinin



zâtından dolayı sevilmesi, itaat edilmesi, sevgi ve düşmanlık gösterilmesi gerektiğini söylerse ilahlık iddiasında bulunmuş olur. Böylesi birisinin ortaya attığı bu iddiaya olumlu yanıt veren kimse de, onu Allah'tan başka ilah kabul etmiş sayılır.

**5) Zâtı İçin İtaat Edilmek:** Allah Teâlâ'nın ulûhiyetine has olan özelliklerden birisi de budur. Zâtı için itaat edilecek yegâne varlık Allah'tır. O'nun dışındakiler, O'ndan dolayı itaati hak eder. Eğer Allah'a isyan varsa, yaratılmışlara itaat yoktur. Allah'ın dışındaki varlıklara itaat edebilme-mizin temel kuralı, O'na isyanın olmamasıdır.

Kendisine sırf zâtından dolayı itaat edilmesi gerektiğini iddia eden birisi, yalnızca Allah'a özgü olan bir vasfı kendisinde gördüğü için ilahlık iddiasında bulunmuş olur. Bu özelliği ona veren veya o kimsede de bu vasfın olabileceğini kabul eden birisi de onu ilahlaştırmış demektir.

6) **Zarar ve Fayda Vermek:** Bu özellik de, Allah'a has olan diğer niteliklerle eş değerdedir. Zarar vermek veya fayda dokundurmak sadece Allah'ın elindedir. O'ndan başkalarının bu noktada hiç bir söz hakkı yoktur. Aksini iddia eden, kendisini ilahlaştırmış olur. Kim de onun fayda ve zarar verdiğiğine inanırsa, onu kendisine ilah edinmiş sayılır. Yüce Allah şöyle buyurur:

***“Eğer Allah sana bir sıkıntı dokundurursa, O'ndan başkası onu kaldıramaz. Şayet sana bir hayır (iyilik) dilerse, O'nun fazlını geri çevirebilecek hiç kimse yoktur. O, fazlını dilediğine verir. O, bağışlayandır, rahmet edendir.”*** (Yunus Suresi, 107)

Sayılan bu maddeler ulûhiyetin (ilah olmanın) en bâriz ve en belirgin özelliklerindedir.



## BAZI YAZARLARIN YANILGISI

Kelime-i Tevhid ile alakalı eserler kaleme alan veya bu konuda konuşma yapan bazı kimseler, “lâ İlâhe İllallâh” cümlesini genel olarak “Allah’tan başka yaratıcı yoktur, rızık veren sadece odur” şeklinde eksik bir şekilde tefsir etmektedirler. Bu anlamlandırma her ne kadar Allah Teâlâ’nın bu vasıflarla muttasıf olması yönünden doğru olsa da, lâ ilâhe illallâh’ın ifade ettiği manayı ortaya koyma açısından eksiktir.

Çünkü lâ ilâhe illallâh’tan kastedilen mana, Allah’ın sadece yaratıcı ve rızık verici olması değildir. Bu kelimeden kastedilen hakiki mana –tüm bu anlamlarla birlikte– Allah’ın gerçek ma’bud olduğuna, kayıtsız şartsız itaat edilecek mercinin, kanun koyanın, yönetenin, idare edenin ve emredip yasaklayanın O olduğuna inanmaktır. Bununla birlikte sevmeye, saygı gösterilmeye, yüceltil-

meye ve korkulmaya en layık olan varlığın O olduğuna da iman etmektir.

Şayet lâ ilâhe illallâh'ın manası sadece bu müelliflerin iddia ettiği gibi yaratma, rızık verme vb. anlamlara has olsaydı, o zaman Rasûlullah (s.a.v.) ile Arap müşrikleri arasında her hangi bir anlaşmazlık ve düşmanlık söz konusu olmazdı. Biraz sonra delilleri zikredileceği üzere onlar Allah'ın varlığını kabul ediyor, Allah'ın yarattığını, rızıklandırıldığını, gökten yağmur indirdiğini ve kâinatı yönettiğini itiraf ediyorlardı.

Buna binaen, kim Allah'ın bu vasıflarına inanır, bununla beraber ibadet ve taatını Allah'tan başkasına yapar, birilerini O'ndan çok sever, dua ve niyazlarını onlara arz eder, sıkıntı anında Allah'tan değil de onlardan yardım talebinde bulunur, Allah'tan başkalarına hükmetme ve yasama yetkisi verir ve egemenlik hakkını başkalarına

tanırsa, O asla “lâ ilâhe illallâh” demiş sayılmaz. O, Allah’a şirk koşan bir insan kabul edilir. Bu inanç üzerine ölse, ebediyen cehennemi hak eden bir müşrik olur ve asla cennete giremez.

**“Çünkü kim Allah’a şirk koşarsa; hiç şüphesiz ki Allah ona cenneti haram kılmıştır. Onun varacağı yer cehennemdir.”** (Maide Suresi, 72)

Çünkü onun bu inancı, tarihte yaşamış olan tüm müşrik insanların ortak inancıdır. Tarihte Allah’ı inkâr eden topluluklar yok denecek kadar azdır. Onlar, Kur’an’ın açık ifadeleriyle Allah’ı yaratıcı olarak kabul etmişler ve bununla alakalı birçok niteliği Allah’a vermişlerdir. Onların ortak koşmaları genel anlamda Allah’ın ilahlığına ait vasıflarda tezâhur etmiştir. Kur’ân’da bunun birçok örneği vardır. Şimdi onların Allah’ın yaratıcılığını kabul ettiklerine işaret eden bazı ayetleri aktaralım. Yüce Allah şöyle buyurur:

**“Andolsun, onlara (müşriklere): ‘Göklerle yeri kim yarattı?’ diye sorsan, onlar elbette: ‘Allah’ diyeceklerdir.”** (Lokman Suresi, 25)

**“De ki: ‘Size gökten ve yerden rızık veren kimdir? Yahut o gözlere ve kulaklara sahip olan kimdir? Ölüden diriye, diriden de ölüyü çıkaran kimdir? İşleri yerince kim yönetiyor? Onlar hemen ‘Allah’ diyeceklerdir. De ki: O halde (O’na isyan etmekten) korkmaz mısınız?’** (Yunus Suresi, 31)

**“Eğer sen onlara: ‘Göklerle yeri kim yarattı, güneşi ve ayı kim emrinize verdi?’ diye soracak olsan, onlar elbette: ‘Allah’ diyeceklerdir.”** (Ankebut Suresi, 61)

**“Şayet onlara: ‘Gökten suyu indirip onunla yeri ölümünden sonra dirlikten kimdir?’ diye sorsan, onlar elbette: ‘Allah’tır’ derler.”** (Ankebut Suresi, 63)

**“De ki: Yedi göğün ve büyük arşın Rabbi kimdir? (onlar) ‘Allah’ındır’ diyecekler. De ki: ‘Her şeyin hâkimiyet ve mülkü elinde bulunan, himaye eden, fakat himaye altına alınmayan kimdir? Biliyorsanız**

*(söyleyin) 'Onlar: '(Bunlar da) Allah'ındır' diyeceklerdir. Öyle ise nasılda aldanıyorsunuz?' (Mü'miun Suresi, 86)*

Rasulullah (s.a.v.)'in kendilerine gönderildiği Arap müşrikleri ve tarihteki peygamberlerin tebliğine muhatap olan diğer şirk toplumları, ayetlerden anlaşıldığına göre Allah'ı ve Allah'ın bir takım vasıflarını kabul etmişlerdir. Söz konusu durum bugün için de aynen geçerlidir. Araştırmaların ortaya koyduğu verilere göre, bugün Allah'ın varlığını inkâr eden insanlar çok azdır. Amerika'da yapılan bir ankette, "Siz Allah'a inanıyor musunuz?" sorusuna yetişkinlerin %98'i, gençlerin ise %93'ü "evet" cevabını vermiştir. (Bkz. "İman", Mustafa Kasadar, sf. 86)

Tüm bu anlattıklarımızdan "lâ ilâhe illallâh" cümlesini "Allah'tan başka yaratıcı yoktur" veya "Allah'tan başka rızık verici yoktur" gibi anlamlarla

tefsir etmek yetersizdir, eksiktir. Bu noktada birçok yazar hataya düşmüştür. Bu noktada bizler de bu hataya düşmeyi istemiyorsak, tevhidin tüm kısımlarını öğrenmeli ve şirk düşen insanların neden böylesine bir şeye bulaştıklarını çok iyi tespit etmeliyiz. Akis halde Allah'ın varlığını kabul eden, ama aynı zamanda Allah'a şirk koşan insanlara sırf Allah'a inanmalarından ötürü “müslüman” hükmü verir ve büyük bir yanılsa düşmüş oluruz.





## LÂ İLÂHE İLLALLÂH'IN MANALARI

Geçen sayfalarda ilah kelimesinin ne manaya geldiğini kısaca izah etmeye çalıştık. Şimdi ise tevhid kelimesi olan 'lâ ilâhe illallâh'ın hangi manalara geldiğini izah etmeye çalışacağız.

1) **Allah'tan Başka Yaratıcı Yoktur:** Tüm canlıları yarattığı gibi insanoğlunu da yaratarak vâir eden Allah'tır. O'ndan başka hiç bir yaratıcı yoktur. Yüce Allah şöyle buyurur:

***“Allah'tan başka bir yaratıcı var mıdır?”*** (Fâtır Suresi, 3)

***“O Allah her şeyin yaratıcısıdır.”*** (En'am Suresi, 102)

2) **Allah'tan Başka Mâlik Yoktur:** Her şeyin sahibi Allah'tır. Mülk O'nundur. Yerde ve gökte var olan şeylerin hepsi O'nun mülkündedir. Yüce Allah şöyle buyurur: ***“Göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin mülkü Allah'ındır.”*** (Âli İmran Suresi, 189)

3) **Allah'tan Başka Rızık Veren Yoktur:** Yaratıcı ve mülk sahibi olan O olduğuna göre, yaratıklarını rızıklandırmanın da O olmalıdır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **“Yeryüzünde hiç bir canlı yoktur ki, onun rızkı Allah’a ait olmasın.”** (Hüd Suresi, 6)

4) **Allah'tan Başka Fayda Ve Zarar Veren Yoktur:** Gerek insan olsun gerekse başka varlıklar, hiç kimsenin Allah'ın izni olmaksızın fayda veya zarar vermesi söz konusu değildir. Faydayı ve zararı veren Allah'tır. Başa gelen musibetler veya elde edilen güzel şeyler sadece Allah'ın dilemesiyledir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **“Eğer Allah sana bir sıkıntı dokundurursa O'ndan başka hiçbir kimse gideremez. Şayet sana bir hayır dilerse O'nun lutfunu geri çevirecek hiç kimse yoktur. O bunu kullarından dilediğine eriştirir. O Gafurdur, Rahimdir.”** (Yunus Suresi, 107)

5) **Allah'tan Başka Dirilten Ve Öldüren Yoktur:** Canlılara hayat veren ve her verdiği hayatı sona erdiren O'dur. O'nun dışındaki varlıkların –diğer hususlarda olduğu gibi– bu noktada hiç bir söz hakkı yoktur. Dilediğini vâ' eden, dilediğinin hayatını noktalayan sadece Allah'tır. Allah Teâlâ şöyle buyurur: **“Dirilten ve öldüren O'dur.”** (Duhan Suresi, 8)

6) **Allah'tan Başka Dualara Karşılık Veren Yoktur:** İnsanoğlu bir sıkıntıya maruz kaldığında veya arzuladığı bir şeyin gerçekleşmesi için ellerini kaldırıp kendinden yüce bir varlığa dua eder. Bu varlık ya Allah'tır ya da başkaları. Eğer dua edilen zât Allah ise ortada tevhid, Allah'tan başkası ise ortada şirk vardır. Tarihte müşahede edilmiş şirk türlerinin en yaygınlarından birisi budur. Yani Allah'tan başkalarından yardım isteme, dua ve niyazlarını onlara sunma... Mümin bir kul, duasını

Allah'tan başkasına etmediği için, ettiği duaya O'ndan başkasının da icabet edemeyeceğini bilir. Yüce Allah şöyle buyurur:

**“Rabbiniz şöyle buyurdu: “Bana dua edin size karşılık vereyim.”** (Mü'min Suresi, 60)

**“O'ndan başka dua ettikleri onlara hiç bir şeyle karşılık veremezler.”** (Ra'd Suresi, 14)

7) **Yalnız Allah'a Tevekkül Edilir:** Tevekkül, izin verilen sebepleri yerine getirerek faydalı bir şeyi elde etme veya zararlı olanı def etme hususunda bir varlığa dayanıp, güvenmektir. Mü'minler yalnız Allah'a tevekkül ederken, kâfirler O'ndan başkalarına tevekkül ederler. Yüce Allah şöyle buyurur: **“Eğer mü'minseniz yalnız Allah'a tevekkül edin.”** (Maide Suresi, 23)

8) **Allah'tan Başka Müşerri'** (Kanun Koyucu) **Yoktur:** İslam, insan hayatını tanzim etmek için Allah'ın gönderdiği bir dindir. Allah, dini

vasıtasıyla kullarının hayatına müdahale eder. Kimi şeyleri onlara serbest bırakırken, kimi şeyleri de onlara yasaklar. İşte bu mutlak egemenliktir. Bu noktada Allah'tan başkasının söz hakkı olmaz, olmamalıdır. Eğer birileri Allah'tan başkalarına da yasaklama ve serbest bırakma hakkı verirse, onları Allah'a ortak tutuyor demektir ki, Allah böylesi bir cürümü asla affetmez. Çünkü böylesi bir amelin İslam dininde tek bir adı vardır o da “şirk”tir. Allah şöyle buyurur:

**“Şüphesiz ki Allah kendisine şirk koşulmasını affetmez. Ondan başkasını (şirkin dışındaki günahları) ise dilediği kimseler için bağışlar.”** (Nisa Suresi, 48)

Lâ ilâhe illallâh cümlesinin en belirgin manasından biri –belki de en önceliklisi– Allah'tan başka hiç kimsenin mutlak manada hâkim ve kanun koyucu olmamasıdır. Hakiki kanun koyucu O'dur. Hayata O karışır. O'nun dışında hiç bir

varlığın hayata müdahale hakkı yoktur. O'nun "haram" dediği haram, "helal" dediği helaldir. "Yasak" dediği yasak, "serbest" dediği serbesttir. O'nun verdiği hükümlere aksi istikamette hükümler vermek ilahlığın en bariz sıfatında O'nunla mücadele etmek demektir ki, bu, şirkin en büyüklerindedir. Bu meseleyi, inşâallah İslam şehidi olan merhum Seyyid Kutup şu müthiş örneklendirmesiyle izah eder:

"İslam madenî bir paraya benzer. Bir yüzünde "lâ ilâhe illallâh" yazılıdır, diğer yüzünde ise "idare Allah'ın şeriatıyladır" yazılıdır. Bu iki yüzü birbirinden ayırmak mümkün değildir. Allah'ın şeriatı ile idare edilme lâ ilâhe illallâh'ın bir parçasıdır. Bu itibarla Allah'ın şeriatıyla sevk ve idare edilmek Allah'ı birlemenin bir bölümüdür. Bu nedenle Allah'ın şeriatı dışındaki her hangi bir rejimle (demokrasi, laiklik ve sosyalizm gibi) idare edil-

meyi isteyen, lâ ilâhe illallâh kavramını bozmuş ve İslam'dan çıkmış olur.”

\*\*\*

Allah'ın izin vermediği konularda kanunlar çıkarmak veya yasalar tertip etmek insanı şirke götüren amellerdendir. Allah Teâlâ şöyle buyurur:

**“Yoksa onların Allah'ın izin vermediği şeyleri kendilerine şariat yapan (kanun ve hüküm koyan, Allah'a şirk koştukları) ortakları mı vardır?”** (Şûra Suresi, 21)

Ayetin ifadeleri o kadar açık, hükümleri o kadar nettir ki, başka söz söylemeye gerek yoktur.

1) Allah'ın izin vermediği şeyleri yasa yapmak, Allah'a ortak olmak iddiası ile eş anlamlıdır.

2) Allah'ın izin vermediği şeyleri kanunlaştırma yetkisine sahip oldukları kabul edilenler (yöneticiler), Allah'a ortak koşulmaktadır.

3) Allah'tan başkaları tarafından Allah'ın izin vermediği şeylerin kanunlaştırıldığı düzenler şirk düzenleridir.

İslam da helal ve haram çizgilerini belirleyen, yani bir şeye serbest ve yasak deme yetkisine sahip olan yalnız Allah'tır. Bir şeyin yapılıp yapılmayacağına nihai kararı veren sadece O'dur. Bu gün yeryüzünde Allah'ın gasp edilen en bariz hakkı budur. Devletler O'nun bu yetkisine el koymakta, dilediklerini yasak, dilediklerini ise serbest bırakmaktadır. Onlar için bir şeyin Allah katında yasak veya serbest olmasının hiç bir önemi yoktur. Onlar için esas olan menfaatleridir. Mesela Allah'ın dininde içki, kumar, faiz, zina vb. fiiller yasaktır. Ama İslam ile hükmetmeyen devletlerde bu tür ameller bizzat devlet eli ile icra edilmektedir. Yani onlar için bu ve benzeri fiillerin yasak olmasının hiçbir önemi yoktur. Çünkü onlar ken-



di zanlarınca mutlak egemendirler. Dilediklerini yasak, dilediklerini serbest bırakırlar. Ya da Allah'ın dininde yönetim şekli Kur'an ve Sünnet'e dayalı olmalıdır, başörtüsü farzdır, Kur'an ahkâmının tatbik edilmesi gereklidir. Fakat bu devletlere göre bu tür şeyler gericiliktir, yobazlıktır, köhnemiş kanunların tatbikidir. Onlar bu davranışları ile Allah'la açıkça sınır mücadelesi yapmakta, Allah'ın verdiği hükmün aksine hüküm vermek sureti ile O'nunla adeta hudut yarışına girmektedirler. Yüce Allah şöyle buyurur:

***“Hâlâ bilmezler mi ki, kim Allah'a ve Rasûlüne karşı sınır mücadelesine kalkışırsa (Allah ve Rasulünün koyduğu hudutlara karşı hudut koyarsa) ona, içinde ebedi kalacağı cehennem ateşi vardır. En büyük rüsvaylık işte budur.”*** (Tevbe Suresi, 63)

Kişi ancak kâfir olduğu zaman cehennemde ebedi kalır. Onların cehennemde ebedi kalmaları,

kendilerinin kâfir olduğundan ötürüdür. Dolayısıyla Allah'ın hükümlerini bir tarafa atarak kanunlar yapmak, O'nun gönderdiği kitabın aksine yasalar çıkarmak ve bu şekilde Allah ile sınır yarısına girmek insanı ebedî cehenneme sokan şirk amellerindendir.

Günümüzün en popüler fıkıhçılarında biri olan Hayrettin Karaman, helal ve haram kılma yetkisinin yalnız Allah'a ait olduğunu belirttiikten sonra şöyle der: *“Sıfat ve mevkileri ne olursa olsun hiç bir kulun helal ve haram kılma salâhiyeti yoktur; bu salâhiyet yalnızca Allah Teâlâ'ya mahsustur.* (Günlük Hayatımızda Helaller ve Haramlar, sf. 22. İz Yayıncılık.)<sup>1</sup>

---

<sup>1</sup> Kitaplarında haram ve helal kılma yetkisinin yalnızca Allah'a ait olduğunu belirten müellif, maalesef vakiada aksi bir porte çizmekte ve Allah'ın dışında helal-haram sınırlarını belirleyen insanlara destek verilmesi gerektiğini her fırsatta dile getirmek-

Türkiye Diyanet Vakfı'nın hazırlamış olduğu İslam Ansiklopedisi'nde de şöyle geçer: “Haramı (ve helali) belirleme hak ve yetkisi yalnızca Allah'a aittir... Kesin olarak yasaklanmış veya serbest bırakılmış fiiller bizzat Allah tarafından belirlenmiş ve bu yetki sadece O'na tahsis edilmiştir...” (Bkz. 16/102,103)

İlahiyat profesörü Doç. Dr. Fahrettin Atar der ki: “Hiç şüphesiz vacip, haram gibi hükümlerin bir hâkimi (kanun koyucusu) vardır. Bu hükümleri vaz' eden, Şari' Teâlâ'dır. Kur'an'ı Kerim'de bazı ayetler, Cenâb-ı Hakk'ın hüküm koyucu olduğunu göstermektedir. Müslümanlar bu hususta icmâ halindedirler. Akıl dahi, Cenâb-ı Hakk'ın kanun koyucu olduğunu kabul etmektedir...”

---

tedir. Bu durum günümüz müelliflerinin birçoğu için geçerlidir. Yazdıkları başka, inandıkları başka!

Kitabının ilerleyen satırlarında şöyle devam eder: “... *Bu esasa göre Allah’tan başka hüküm koyacak bir makam yoktur.*” (Fıkıh Usulü, Marmara İlahiyat Yayınları, sf. 105)

“İslam Hukukunda Ahkâmın Değişmesi” adlı eserinde Prof. Dr. Mehmet Erdoğan şöyle der: “*Helal ve Haram kılma yetkisini sadece Allah’a tanıyan Kur’an bu yetkiyi kendisinde görenleri tanrılık iddiasında bulunmakla nitelemiş; haramı helal, helali de haram kılmayı şirkle eş tutmuştur...*” (Sf. 130. Marmara İlahiyat Yayınları)

Bu mevzudaki nakilleri yazmaya ne kalemler kifâyet eder ne de satırlar!

Allah’ın tek başına mutlak hâkimiyet sahibi olduğunu tüm ulema en açık ifadelerle dile getirmişti. Yaşantı ve hayat tarzları aksi doğrultuda olmasına rağmen çağdaş ilim adamları bile bu hakikatin karşısında sus pus olmuşlar ve kitapla-

rını “Allah’ın hükümlerinde tek, kanun koymada eşsiz” olduğunu ifade eden cümlelerle doldurmuşlardır.

Evet, Allah kanun koymada tektir. O’nun eşi, benzeri, dengi ve muadili yoktur, olmamıştır ve olmayacaktır da! O’nun ile bu noktada çekişen insanlar yeryüzünde küfürde en ileri giden varlıklarıdır. Egemenlik hakkını Allah’ın elinden almaya kalkışmaları sebebiyle yeryüzünün en büyük gaspçıları yine onlardır.

\*\*\*

Helal ve haram kılma yetkisinin sadece Allah’a ait olduğunu ve teşri‘ (kanun koyma) görevinin başkasına devredilemeyeceğini belirttikten sonra bu işe kalkışanların hükmünün ne olduğunu Kur’an-ı Kerim’den öğrenmeye çalışalım.

Rabbimiz Tevbe Suresi’nde şöyle buyurur:

**“Gerçek şu ki, Allah katında ayların sayısı, gökleri ve yeri yarattığı günden beri Allah’ın kitabında on ikidir. Bunlardan dördü haram aylardır. İşte dosdoğru olan hesap (din) budur. Öyleyse bunlarda kendinize zulmetmeyin ve onların sizlerle topluca savaşması gibi siz de müşriklerle topluca savaşın. Ve bilin ki Allah, takva sahipleriyle beraberdir. Haram ayları ertelemek, ancak küfürde ileri gitmektir. Bununla ancak kâfir olanlar saptırılırlar. Allah’ın haram kıldığıнын sayısını tamamlamak için, onu bir yıl helal sayarlar, bir yıl da haram sayarlar. Böylece Allah’ın haram kıldığını helal kılmış olurlar.”** (Tevbe Suresi, 36, 37)

Allah Teâlâ gökleri ve yeri yarattığından bu yana insanoğlu için on iki ay belirlemiştir. Bu olaylardan dördü haram aylardır ki, bu ayların içinde savaşmak, kan dökmek, saldırmak, vuruşmak ve her türlü kötülük şiddetle haram kılınmıştır. Bu ayların üçü ard arda, biri ise ayrı olarak

gelmektedir. Bu ayların isimleri şöyledir: 1) Zilkade 2) Zilhicce 3) Muharrem 4) Recep.

Kamerî ay sıralamasında Zilkade on birinci, Zilhicce on ikinci, Muharrem birinci, Recep ise yedinci aydır.

Cahiliye döneminde bir kısım Araplar geçimlerini soygunculuk ve yağma ile temin ediyorlardı. Yine Araplar arasında sık sık kan davaları ve iç harpler meydana gelirdi. Kameri ayların üç tane-sinin peş peşe gelmesinden dolayı vurgunculuk, soygunculuk ve benzeri işlerden el etek çekmek zorunda kalıyorlardı. Bu ise onlara çok zor geliyordu. Bunun önüne geçmek için haram ayların yerini değiştirdiler. Bu değiştirme işini ise şöyle yapıyorlardı: Örneğin savaş halinde iken Recep ayı girerse, onu helal sayıyorlar ve haramlığını Şaban ayına tehir ediyorlardı. Böyle bir durum Muharrem ayında vuku bulursa, onu Safer ayına

ertelerlerdi. Böylece o yıl Muharrem ve Recep yerine Şaban ve Safer ayları haram aylardan sayılmış oluyordu. İşte Rabbimiz böyle bir uygulamanın “küfürde ileri gitmek” anlamına geldiğini veya farklı bir tercüme ile “katmerli bir küfür” olduğunu ifade etmiştir.

Bu ayetle alakalı olarak “*Tahkimu'l-Kavanîn Şerhi*” adlı kitapta şöyle denilmektedir:

“Allah Teâlâ, Araplara dört ayda savaşmayı haram kılmıştı. Araplar ise kendi isteklerine göre işlerine gelince Allah’ın haram kıldığı ayların yerlerini değiştirip, haram ayları kendileri için helal sayarak o aylarda savaşıyorlardı. Allah Teâlâ bu ayette de haram kıldığı ayların ne şekilde ve ne sebeple olursa olsun helal kılınmasını küfürde bir artış olarak isimlendirmektedir. Dikkat edilirse burada haram aylarda savaşmanın küfür olduğu söylenmemiş, bilakis Allah’ın haram kıldığı ayla-



rın helalleştirilmesinin, yani Allah Teâlâ'nın şeriatının değiştirilmesinin küfür olduğu vurgulanmıştır.

Allah Teâlâ'nın haram kıldığı bir ayı başka bir ayla değiştirmek ve onu helal olarak telakki etmek küfürde bir artış olduğuna göre, Allah'ın indirdiği esasları tamamen iptal edip yerine beşeri kaynaklı kanunları ikame etmenin, Allah'ın emirlerine düşmanca kanun ve yasaklar çıkarmanın, Allah'ın haram kıldığı, şeytanın ameli olan birçok fiili helal kılmanın hükmü, küfrün son mertebesi değil midir acaba?" (Bkz. Sf: 43, 44)

Aktardığımız ayetten anlaşıldığına göre, Allah'ın yasakladığı şeyleri serbest, serbest bıraktığı veya emrettiği şeyleri de yasak kılmak küfürdür. Bu yetkiyi kendisinde gören insanların Ebu Cehil'den ve benzeri müşrik önderlerden hiç bir farkı yoktur.

Allah'ın bu yetkisini gasp eden insanların hükmünü ortaya koyduktan sonra onlara itaat ederek destek verenlerin ve Allah'ın dışında helal-haram belirleyen mercilere ön ayak olanların durumunu ayet, hadis ve âlimlerin görüşleri çerçevesinde ele alalım. Rabbimiz Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurur:

***“Onlar Allah'ı bırakıp âlimlerini, rahiplerini ve Meryem oğlu Mesih'i Rabler edindiler. Hâlbuki onlar bir tek ilâha ibadet etmekle emrolunmuşlardı. O'ndan başka ilah yoktur. O, bunların şirk koştukları her şeyden münezzehtir.”*** (Tevbe Suresi, 31)

Bu ayet hakkında Rasulullah (s.a.v.) ile Adıyy İbn-i Hatim arasında hemen hemen tüm tefsir kitaplarının yer verdiği önemli bir konuşma geçmektedir. Olayı bizzat kendisinden dinlemek için sözü Adıyy İbn-i Hatim'e bırakalım.

O, der ki: “Boynumda altından bir haç olduğu halde Rasulullah (s.a.v.)’in yanına geldim. Bana:

—Ey Adıyy! Şu putu boynundan at, buyurdu. (Sonra) Tevbe Suresi’nin 31. âyetini okurken O’nu işittim ve:

—Ama onlar âlimlerine ve rahiplerine ibadet etmiyorlar ki, dedim.

Bunun üzerine Rasulullah (s.a.v.):

—Hayır, Onlar helal olan bir şeyi haram, haram olan bir şeyi de helal kılıyorlar da onlar da onlara itaat ediyor. İşte bu onların âlim ve rahiplerine olan ibadetleridir, buyurdu. (Tirmizi, 3095; İbn-i Kesir, 2/459. Daru’l Fayha baskısı. Hadisin tercümesi, farklı rivayetleri bir araya getirerek verilmiştir)

Adıyy İbn-i Hatim, ibadetin sadece namaz, rukû, secde ve benzeri şeylere has olduğunu anlamıştı. Rasulullah (s.a.v.) ise ona ibadet için sadece

bu tür şeyleri yapmalarının gerekli olmadığını, ibadetin daha kapsamlı bir anlama sahip olduğunu, helal ve haram kıldıkları şeylerde ve icât edip ortaya attıkları meselelerde onlara kayıtsız şartsız itaat etmenin ibadet olduğunu fahmettirmiştir. Çünkü kanun koyma ve helal-haram belirleme yetkisi Rab olmanın haklarından birisidir...” (Es-Sünnetü ve'l Bid'atü, Yusuf el -Karadâvî, sf. 31)

Seyyid Kutup der ki:

“Yahudi ve Hıristiyanlar, ulûhiyetlerine inanmak veya kulluk vecîbelerini onlara takdim etmek gibi bir mana ile âlim ve rahiplerini Rab edinmiş değillerdi. Bununla beraber Allah Teâlâ bunları şirk ve küfürle tavsîf buyuruyor. Çünkü onlar, dini emirleri âlim ve rahiplerden alıyor, onlardan aldıkları emirlere itaat ediyor ve tabii oluyorlardı. İbadet ve itikat bir tarafa sadece bu bile, failini müşrik yapmaya kâfidir. Allah'a ortak

koşmak sadece teşri' hakkını Allah'tan başkalarına vermekle tahakkuk eder. Allah'ın ulûhiyeti inancında ve O'na kulluk vecibelerinin takdiminde ortak koşulmasa dahi, teşri' hakkının başkasına verilmesi, bir insanı müşrik yapmaya kâfidir..."

"İnsanlar, Allah'ın şeraitinden başka bir şeriate tabi olurlarsa, her ne kadar davaları iman olsa dahi imanları asla kabul edilmeyen ve müşrik olarak tavsif edilen Yahudi ve Hıristiyanlar hakkında söylenen söz, onlar hakkında da geçerli olur." (Fi Zilali'l Kur'an. 7/264 vd)

Abdullah Azzam, Tevbe Suresi'nin bu ayetine yaptığı tefsirde şu önemli maddelere yer verir:

1) Ülkede Allah'ın kanunlarının dışında kanunlar koyan ve bunların uygulanmasını emreden yönetici kâfidir; İslâm dininden çıkmıştır.

2) Kanunları maddeleştirenler, yani birinci madde şudur, ikinci madde şudur gibi düzenleme-

lerde bulunanlar... Allah'ın indirdiği kanunlara ters olan bir madde dahi düzenleseler İslâm'dan çıkarlar. Bunlar Mekke'de Lat ve Uzza'nın yanında bulunan kâhin ve onların hizmetçileri gibidir.

3) Millet meclisi. İçerisinde Allah'ın kanunlarına ters kanunlar çıkararak, Allah'ın helal kıldığını haram sayan, cihadı yasaklayan, mescitlerde ilim halkalarını engelleyen, iyiliği emrederek kötülükten nehyeden emri bi'l-ma'ruf ve nehyi ani'l-münker müessesesini yürürlükten kaldıran, onu yasaklayan, “mirasta kadın ve erkek eşit pay alır” diyen, ikinci evliliği kanun dışı sayan ve Allah'ın indirdiği İslâm şeriatına muhalif tek kanun maddesine muvafakat eden her milletvekili İslam'dan çıkar, kâfir olur.” (Cihat Dersleri, 1/295. Buruç Yayınları)

Abdullah Azzam, zikrettiğimiz kitabının ilerleyen sayfalarında Allah'ın hükümlerini hiçe sayarak kanun ve yasalar çıkararak hükümünü be-

lirttikten sonra, onların küfründe şüpheye düşen insanlara şu örnekleri verir:

“Lâ ilâhe illallâh diyen, namaz kılan ve oruç tutan bir kimse Allah’ın kanunlarının dışında başka kanunlar koyduğu veya o kanunlarla hükmettiği zaman onun kâfir olacağı konusunda endişe eden zihinlere şu misali veririz: ‘Akşam namazı dört rekâttır’ diyen bir kimsenin hükmü nedir? Şüphesiz bu kimse kâfirdir İslam dininden çıkmıştır. Herhangi bir Müslüman bu kimsenin küfründe şüphe eder mi? İşte, ‘akşam namazı dört rekâttır’ diyen kimse ile ‘hırsızın cezası iki ay haptir’ diyen kimse arasında hiçbir fark yoktur. Çünkü her iki emir de yüce Rab tarafından buyrulmuştur ve bu, Yüce Allah’ın indirdiği hükümleri değiştirmektedir.

Şöyle diyen kimsenin hükmü nedir: ‘Vallahi ben İslâm’ı seviyorum, İslam’ın hükümlerine göre

yaşamayı ve İslam'ın kanunlarıyla muhakeme olunmayı istiyorum, ancak Pazar günü Hıristiyanların kilisesine gidip ibadet edeceğim!' Bu kimse Müslüman mıdır, yoksa Hıristiyan mıdır? Bu kimse İslam'dan çıkmış mıdır, çıkmamış mıdır? Bu kimse her gün namaz kılmaktadır. Sadece Pazar günü kiliseye gitmektedir. Pazar günü kiliseye gidip ibadet edenle, Allah'ın kanunlarının dışındaki başka kanunlarla hükmeden veya yargılanmak isteyen kimsenin arasında hiçbir fark yoktur. Benim bu konudaki görüşlerimin özeti budur. Peygamber (s.a.v.)'in ***“Onlar hahamlarını, papazlarını ve Meryem oğlu Mesih'i Allah'tan başka rabler edindiler”*** âyet-i kerimesini açıklarken buyurduğu şu hadis-i şerif bu meseleyi açıklığa kavuşturmaktadır. *“Onlar (hahamlar ve papazlar) kendilerine uyanlara haramları helal kılıyorlardı, helalleri de haram kılıyorlardı. Onlar da bu görüşlerinde papaz-*



lara uyuyorlardı. İşte onların bu davranışları papaz ve hahamlara tapmak ve onları rabler edinmektir.” Görüldüğü gibi Allah’ın dinini değiştirenlere itaat, onlara ibadet etme ve onları rabler edinme kabul edilmiştir.

Bu hususu üstat Seyyid Kutup şu ayeti tefsir ederken açık bir şekilde ortaya koyuyor:

**“Kesilirken üzerlerine Allah’ın adı zikredilmeyen hayvanları yemeyin. Bunu yapmak Allah’ın yolundan çıkmaktır. Şüphesiz ki şeytanlar sizinle mücadele etmeleri için dostlarına fısıldarlar. Eğer onlara uyarmanız muhakkak Allah’a ortak koşanlar olursunuz.”** (En’am/121) Ve diyor ki:

“Putatapanların müşrik olduğuna hükmeden, tâğütun kanunlarıyla muhakeme olmak isteyene ise müşrik olarak hükmetmeyen ve birini tekfir ederken diğerlerini tekfirden kaçınanlar Kur’ân okumamaktadırlar. Bunlar, Kur’ân’ı indirildiği

şekilde okusunlar. Allah'ın kelimasını ciddiyetle ele alsınlar. Âyetin **'Eğer onlara uyarmanız muhakkak Allah'a ortak koşanlar olursunuz'** bölümünü çok iyi düşünsünler. Diğer yandan, **'Onlar Allah'ı bırakıp hahamlarını, rahiplerini ve Meryemoğlu İsa Mesih'i kendilerine rabler edinmişler.'** (Tevbe Sûresi 31) ayetini anlamaya çalışsınlar." (Cihat Dersleri, 297,298. Buruç Yayınları)



## LÂ İLÂHE İLLALLÂH, TÜM PEYGAMBERLERİN ORTAK ÇAĞRISIDIR

Bu kelime, Âdem (a.s.) ile son peygamber Muhammed (s.a.v.) arasında gelmiş-geçmiş tüm peygamberlerin müşterek daveti ve ortak çağrısıdır. Rabbimiz Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurur:

***“Senden önce gönderdiğimiz her bir peygambere mutlaka: “Benden başka hiç bir ilah yoktur. O halde yalnızca bana ibadet edin” diye vahyederdik.”*** (Enbiya Suresi, 25)

Tüm peygamberler, gönderilmiş oldukları toplulukları “lâ ilâhe illallâh” ilkesine davet edilmiş, Allah'tan başka hayata müdahale edenin olmadığını, O'ndan başka hiç bir kimsenin insanların hayatına kanun koyarak veya yasalar çıkararak karışma hakkının bulunmadığını, ibadet ve itaat edilecek tek mercinin O olduğunu en güzel biçimde onlara anlatmışlardır.

**“Aralarında: “Allah’a ibadet edin, sizin O’ndan başka hiç bir ilahınız olamaz” diye (tebliğ yapan) ve kendilerinden olan bir peygamber gönderdik.”**

*(Mü’minun Suresi, 32. Konuyla alakalı diğer ayetler için bkz: Nuh Suresi, 3; Hûd Suresi, 50 ve 61; Enbiya Suresi, 108; Kehf Suresi, 110)*

## İKİ İLAH EDİNMEK YASAKTIR

Allah Teâlâ tüm insanlığın Rabbi ve ilahıdır. O, kendisinden başka bir varlığın ilâh olarak kabul edilmesini yasaklamıştır. Nahl Sûresi'nde şöyle geçer:

***“Allah buyurdu ki: İki ilâh edinmeyin. O, ancak tek bir ilahdır. Onun için yalnız benden korkun.”*** (Nahl Suresi, 51)

**“İki ilah edinmeyin”** derken üç veya daha fazla ilah edinebilirsiniz anlamı çıkarılmamalıdır. İki ilahın kabul edilmesi bile yasak olduğuna göre, üç, dört veya daha fazla ilahın benimsenmesi hayda hayda yasaktır. Üstat Mevdudî der ki:

*“İki tanrının varlığının reddedilmesi, ikiden fazla tanrının varlığının da reddedilmesi anlamına gelir.”* (Tefhimu'l Kur'an, 3/33)

Yaratmada, rızık vermede ve öldürüp diriltmede nasıl ki O'ndan başka bir varlığın ulûhiyetine inanmıyorsak, aynı şekilde yönetmede, idare et-

mede, hükmetmede, sevgide, korkuda, dua etmede, dilekte bulunmada kısacası tüm ibadet niteliği taşıyan şeylerde de O'ndan başkasının ulûhiyetine inanmamalıyız. Yaratan O olduğu gibi, yöneten ve idare eden de O olmalıdır. Ondan başka bir varlığın yaratıcı olduğuna inanmayan insanlar, acaba neden yönetimi ve halkı idare etme hakkını O'ndan başkasına tanıyorlar? Bunu anlamak gerçekten de mümkün değil.

**“O, gökte de ilahtır, yerde de ilahtır.”** (Zuhruf Suresi, 84)

Göklerin düzen ve nizamını kim belirliyorsa, yeryüzünün düzen ve nizamını da o belirlemelidir. Allah'ı sadece gökleri idare eden, yağmurlar yağdıran, güneş ve ayın görevlerini tayin eden bir ilah olarak kabul eden, bununla beraber O'na yeryüzüne karışma hakkı tanımayan, hukuka müdahale ettirmeyen, kısacası O'nu yeryüzünde

ilah saymayan insanların Firavunlardan, Nemrutlardan ve Ebu Cehillerden ne farkları vardır acaba?

Dini devlete karıştırmamak, Allah'ın ulûhiyetine yapılan en büyük saldırıdır. Din, devletleri idare için vardır. Dinin devletten soyutlandığı bir yerde yaşanan din eksiktir. Böylesi bir yerde din; namaz, oruç vb. ibadetlerden öteye geçemez, insanların vicdanına hapsolünmüş demektir.

Allah'ı göklere hapseden ve “*Sezar'ın hakkını Sezar'a, Allah'ın hakkını Allah'a ver*” mantığıyla yaratıcının dışında birilerini kanun koyucu olarak kabul eden, O'nun gönderdiği ve mükemmellikte eşsiz olan yasaları meclislerine sokmayan, onları “*köhnemişlikle*” veya “*çağ dışı olmakla*” nitelendiren, “*Şeriatın devri geçmiştir*” diyen, egemenlik hakkını üç-beş insandan başkasına tanımayan, çıkardıkları kanun ve yasaları “*adalette benzersiz*”

gören, dini devletten ayıran ve hevaların gölgesinde kanun çıkaran insanlar, sahte birer ilahtırlar. Böylesi insanları desteklemek şöyle dursun, reddetmek imanın vazgeçilmez bir parçasıdır. Onları reddetmeyenler, imanlarının bir kanadını kırmışlardır; kırık bir kanatla nereye gidilebilir ki?!

Allah'ın kanunlarını yürürlükten kaldırıp yerine kendi kanunlarını koyarak ilahlığa yeltenenleri Rabbimiz şu şekilde tehdit ediyor:

***“Onlardan kim: Ben O’ndan (Allah’tan) gayrı ilahım” derse, Biz böylesini cehennemle cezalandırırız. İşte biz zalimleri böyle cezalandırırız.”*** (Enbiya Suresi, 29)

Böyleleri her ne kadar dilleri ile “ben ilahım” demese de, amelleri ile bunu ifade etmektedirler. Bizler muvahhid Müslümanlar olarak ne onları



tanıyoruz ne de ilahlarını! Onlar da yok olsun, iddia ettikleri ilahlıkları da!

**“Yoksa siz Allah ile beraber başka ilahlar olduğunu mu iddia ediyorsunuz? De ki: Ben buna şahitlik etmem. O, ancak tek bir ilahdır. Ben sizin ortak koştuğunuz şeylerden uzağım.”** (En’am Suresi, 19)

Lâ ilâhe illallâh cümlesinin anlamını ve ona ilişkin bazı meseleleri anlattıktan sonra şimdi de bu kelimenin faziletini izah etmeye geçebiliriz.



## LÂ İLÂHE İLLALLÂH'IN FAZİLETİ

Kardeşim, “lâ ilâhe illallâh” kelimesinin Allah katında büyük bir yeri vardır. Bu kelime zikirlerin en faziletlisidir. Kişi onu telaffuz ederek Allah'ı andığı vakit zikirlerin en değerlisi ile Allah'ı zikretmiş olur. Rasulullah (s.a.v.) şöyle buyurur:

*Zikrin en faziletlisi, 'lâ ilâhe illallâh'tır.” (Tirmizi, 3383)*

Bu değerli kelimenin faziletine dair birçok hadis-i şerif vardır. Rasulullah (s.a.v.) buyurur ki:

\* “Allah ümmetinden bir kişiyi kıyamet gününde herkesin önünde ayıracak. Onun aleyhinde doksan dokuz sicil (dosya) açacak. Her bir dosyanın boyu gözün uzanabildiği mesafe kadar olacak. Sonra:

—*Bunlardan bir şey reddediyor musun, diyecek. Adam:*

—*Hayır, ya Rabbi, diye cevap verecektir. Sonra:*

—Her hangi bir özrün var mı, buyuracak. O kimse:

—Hayır, ya Rabbi, diye cevap verecektir.

Bunun üzerine Allah (c.c):

—Yanımızda senin bir hasenen (makbul olan bir amelin) vardır ve bugün sana haksızlık yapılmayacaktır, buyurur. Sonra içinde ‘Allah’tan başka (ibadete layık) ilah olmadığına ve Muhammed’in O’nun kulu ve Rasulü olduğuna şahadet ederim’ yazılı bir kâğıt parçası çıkarılacak ve Allah Teâlâ:

—Kendi tarafından hazır bulun, buyuracak. Adam:

—Ya Rabbi! Bu ufacık kâğıt parçası ve (kocaman) dosyalarda neyin nesi, diyecek. Allah Teâlâ:

—Sana zulüm yapılmayacaktır, buyuracak.

Müteakiben, siciller bir kefeye, kâğıt parçası da bir kefeye konacak, siciller havaya kalkacak ve kâğıt

parçası (yani lâ ilâhe illallâh'ın konulduğu kefe) ağır gelecektir.” (Tirmizi, 2639)

\* “Kul büyük günahlardan kaçınıp, tam bir ihlâs içinde ‘lâ ilâhe illallâh’ derse Arş’a değin ona gök kapıları açılır.” (Tirmizi, 3590)

\* “Musa (a.s.) dedi ki:

—Ya Rabbi! Bana seni hatırlayıp dua edebileceğim bir şey öğret.

Allah (c.c.) şöyle buyurdu:

—Ey Musa! ‘lâ ilâhe illallâh’ de.

Musa (a.s.) dedi ki:

—Ey Rabbim! Bütün kulların bunu diyorlar.

Bunun üzerine Allah (c.c.) şöyle buyurdu:

—Ey Musa! Yedi gökler ve içinde bulunanlar ile yedi yerler bir kefeye konsa, yine de ‘lâ ilâhe

illallâh' daha ağır gelir. (Hâkim rivayet etmiş ve "sahih" demiştir)

\* "Lâ ilâhe illallâh diyen ve bununla Allah'ın vechini (yüzünü) arzulayan kimseye, Allah cehennemini haram kılmıştır." (Buhari, 425)

\* "Lâ ilâhe illallâh deyip de sonra bu söz üzere ölen her kul, muhakkak ki cennete girer." (Buhari, 5827)

Kişi bu kelimenin hakkını yerine getirdiği ölçüde bu sözün fazileti ve faydaları ortaya çıkar. Bu değerli sözün faydalarından bazıları şunlardır:

- 1) Cennete girmek,
- 2) Ateşten kurtulmak,
- 3) Cehennemden çıkmak,
- 4) Rasulullah (a.s)'ın şefaatine nail olmak,
- 5) Dünyada mal ve can emniyeti,
- 6) Dünya ve ahirette güvende olma.

İbn-i Recep el-Hanbelî bu kelimenin faziletini şöyle anlatır:

“Lâ ilâhe illallâh, cennetin karşılığıdır. Kim bu kelimeyi söylerken ölürse cennete girer. Bu kelime ateşten kurtuluştur ve en güzel hasenedir. Günah sayfalarını silerek kalpteki imanı yeniler, varlığını ortaya çıkarır. Bu, söyleyeni Allah’ın doğruladığı ve nebilerin söylediği faziletli bir söz, en güzel ve en faziletli zikirdir. Amellerin en faziletlisi ve sevabı en çok olanıdır. Bu kelime köle azat etmeye eşdeğer bir sevap kazandırır. Şeytandan Allah’a sığınmadır. Haşr’ın korkusundan ve kabrin vahşetinden güvenli olmaktır. Kabirlerinden kalktıklarında müminlerin bir şiarı / parolasıdır.

O’nu söyleyene cennetin sekiz kapısı açılır ve hangisinden dilerse oradan girer. O’nun hakkını vermediklerinden dolayı ateşe giren günahkâr

müminler, günahları nispetinde yandıktan sonra ateşten çıkarılırlar.” (Kelimetü'l-İhlâs, sf. 54 vd.)

\*\*\*

Değerli kardeşim! İşte sana bu mübarek kelimenin faziletine dair bazı hadisler nakletmeye çalıştık. Bu kelimenin faziletini öğrendikten sonra geleceğini düşünen bir insanın gevşeklik göstermesi, gayret etmemesi ve tembellik yapması nasıl mümkün olabilir?!

Dünyevî olarak düşünüldüğünde, müstakbelini dert edinen, geleceğe dair plan ve projeler yapan, yarını için bir şeyler hazırlama endişesinde olan bir insan bile nice zorluklara göğüs gererken, bizler nasıl olur da ahiretteki kesin kurtuluş için bir şeyler yapmaz ve içimizde bunun endişesini taşımayız?

Rahat ve konforlu bir yaşam için gerektiğinde her türlü fedakârlığı gösteriyor, hatta bazen uykusuz kalıyor, bazen de olağan üstü bir şekilde yorumluyoruz. Üç kuruşluk dünya menfaati için bunları yapan bizler, acaba neden en mükemmel hayat için biraz gayret etmiyoruz?

Neden yarınımız için birçok şeyin planını yaptığımız halde lâ ilâhe illallâh'ı yaşamak, yaşatmak ve hayatımızda uygulamak için planlar yapmıyoruz?

Neden bu kelime için her şeyimizi ortaya koymuyoruz?

Cennete götüren bu tren kalkmak üzere, onu kaçırmamak için acele et! Eğer kaçarsa, tekrar binme fırsatın olmayabilir!





## LÂ İLÂHE İLLALLÂH DİYEN CENNETE GİRER Mİ?

Elbette ki bu soruya verilecek cevap “evet” şeklinde olacaktır. Yani lâ ilâhe illallâh diyen cennete girecektir. Ama bizim toplumumuz gerçekten de lâ ilâhe illallâh demiş midir? Bu sorunun cevabını sen düşünürsün, biz sana yolumuza ışık tutacak bir örnek vereyim.

Kardeşim, şimdi bir adam düşün... Bu adam günlerdir hiçbir şey yememiş. Açlıktan ölmek üzere... Tam kendinden geçtiği bir sırada yakınına son derece mükemmel bir sofraya getiriliyor. Sofrada üzerinde hala dumanı çıkan harika bir kebab! Yanında lezzetine lezzet katacak tüm nevaleler var. Ama sofraya adamın önüne değil, biraz ötesine konuluyor. Şimdi bu adamın “Kebab, kebab, kebab...” demesi kendisine bir fayda sağlar ve açlığını giderir mi? Veya “Kebab, kebab, ke-

bap...” demeyi yüzlerce kez tekrar etse bu onun açlığını giderir mi?

Herhalde bu örnekte yer alan soruya vereceğin cevap “hayır” olacaktır. Yani adamın “kebab” demesi kendisine bir fayda sağlamayacaktır. Bu arada bir soru daha soralım: Peki kebabın adama fayda sağlaması nasıl olacaktır? Bu soruya biz cevap verelim: Kebabın adama fayda sağlaması ancak yerinden kalkıp, kebaba giderek onu yemesi ile mümkün olacaktır.

İşte kardeşim, bizlerin cennete girmesine vesile olacak olan “lâ ilâhe illallâh” kelimesi de böyledir... İsteddiği şeyleri yerine getirmeden onu sadece telaffuz etmek insana asla fayda vermez. Hatta sabahlara kadar eline binlik tesbihler alıp, milyonlarca kez onu telaffuz etse bile yine de insan bir faydası yoktur.

Okuma-yazması bile olmayan bir insan çıkıp “Bu ülkenin yöneticisi benim” dese ona kim inanır? Elbette hiç kimse...

Peki, neden hiç kimse böyle söyleyen bir adama inanmaz?

Çünkü ülke yöneticisi olmak için gerekli olan şartları yerine getirmemiştir de ondan. İşte “lâ ilâhe illallâh” kelimesi de aynen böyledir. Yani bir insan “ben müslümanım, ben lâ ilâhe illallâh diyorum” dese lâ ilâhe illallâh’ın şartlarını yerine getirmeden asla söylediği sözden fayda göremez. Tıpkı şartlarına riayet etmeden bir insanın “ben yöneticiyim” demesi gibi...

İşte kardeşim, toplumda herkesin istisnasız bir şekilde bildiği Peygamber Efendimiz’in “Kim ‘Lâ İlâhe İllallâh’ derse cennete girecektir” hadis-i şerifi de bu şekilde anlaşılmalıdır.

O zaman “lâ ilâhe illallâh” ne demek?

Lâ ilâhe illallâh demek:

\* Yani Allah’tan başka kanun koyan yoktur, demek.

\* Yani Allah’tan başka her kurumun egemenliğini reddediyorum, demek.

\* Yani egemenlik kayıtsız şartsız Allah’ındır, demek.

\* Yani benim hayatıma Allah’tan başkaları karışamaz, demek.

\* Yani benim hayat düzenimi Allah’tan başkaları belirleyemez, demek.

\* Yani ev hayatımın, iş hayatımın, siyasi hayatımın, sosyal hayatımın kanunlarını yalnızca Allah belirler, demek.

\* Yani ibadet ve itaatim yalnız Allah’adır, demek.

\* Yani duamı yalnız Allah'a yaparım, demek.

\* Yani yardım dileklerimi, medetimi yalnız Allah'tan beklerim, demek.

\* Yani hakiki anlamda yalnız Allah'tan korkarım, demek.

\* Yani sevgim, muhabbetim ve tevekkülüm sadece Allah'adır, demek.

Evet, kardeşim... Bir insan eğer bu şekilde ve bu anlamlarıyla birlikte "lâ ilâhe illallâh" diyorsa, o zaman Peygamber Efendimiz'in o mübarek sözü bu insan için geçerli olur ve bu insan Allah'ın izni ile cennete girer. Ancak sadece laf olsun diye söylerse, şartlarına riayet etmeden telaffuz ederse hiç kimse kusura bakmasın, o zaman böylesi bir insan cenneti hak edemez; zira cennet ucuz değildir.

“Dikkat edin, Allah’ın ticaret için ortaya koyduğu malı (cennet) çok pahalıdır, dikkat edin, Allah’ın ticaret için ortaya koyduğu mal ise cennettir.” (Tirmizî, 2450)



## LÂ İLÂHE İLLALLÂH'IN ŞARTLARI

Lâ ilâhe illallâh'ın manasını kısaca izah ettikten sonra şimdi de onun şartlarından bahsetmeye çalışacağız.

Lâ ilâhe illallâh tevhid kelimesi, cennetin anahtarıdır. Fertlerin ya da toplumların kurtuluşu ancak bu söze bağlıdır. Ne var ki, bu kelime sadece yalın bir şekil de söylenen bir sözden ibaret değildir. lâ ilâhe illallâh kelimesinin, fertleri ve toplumları kurtuluşa sevk edebilmesi için bir takım şartları vardır. Nasıl ki namaz, oruç, hac ve benzeri ibadetlerin Allah katında makbul olabilmesi için yine Allah tarafından sınırları kesin bir şekilde bildirilmiş şartları mevcut ise, aynı şekilde lâ ilâhe illallâh kelimesinin de söyleyen kimseye yüklediği bir takım yükümlülükleri ve şartları vardır. Vehb b. Münebbih kendisine “*La ilahe illallah cennetin anahtarı değil midir?*” diye soran bir kimseye şu cevabı vermiştir:

“Elbette öyledir; ancak onu açacak anahtarın dişleri var ise... Bilindiği gibi hiç bir anahtar dişsiz değildir. Şayet sen dişleri olan bir anahtar getirebilirsen, o senin için cennetin kapısını açacaktır. Aksi takdirde kapı sana açılmayacaktır.” (Buhari, Kitabul-Cenaiz, 1)

Şimdi lâ ilâhe illallâh'ın dişleri mesabesinde olan şartları kısaca ele alalım.

İslam âlimleri, bu mübarek kelimenin dokuz şartı olduğunu söylemişlerdir. Bu şartlar sırasıyla şöyledir:

- 1) Manasını bilmek,
- 2) Tâğutu inkâr etmek,
- 3) İkrar ve telaffuz etmek,
- 4) İhlâslı ve samimi bir şekilde söylemek,
- 5) İçeriğine yakînen/kesin olarak inanmak,
- 6) Muhabbet (yani bu kelimeyi ve onun gerektirdiği şeyleri sevmek),



7) İnkıyâd (Bu kelimenin gereklerine boyun eymek),

8) Amel (yani bu kelime gereğince amel etmek),

9) Bu inanç üzerine vefat etme.

İşte bu sayılanlar lâ ilâhe illallâh'ın şartlarıdır. Biz bu şartların hepsini değil, sadece toplumumuzun pek bilmediği ve en çok ihmal ettiği şart olan “Tâğutu İnkâr Etme” şartını ele almaya çalışacağız.



## TÂĞUTU REDDETMEK İMANIN BİR GEREĞİDİR

Tâğutu red ve inkâr etmek lâ ilâhe illallâh'ın en önemli şartlarından biridir. Bu şart tahakkuk etmeden iman sahih olmaz.

Tâğut kavramı, birçok İslamî kavramda olduğu gibi, manası tahrif edilen ve yanlış yorumlanan kavramlar kervanına dâhil olmuştur. Tâğutu inkâr etmek tüm peygamberlerin ilk çağrısı olduğu halde toplumumuz daha bu kelimenin anlamını bilmemekte ve duyduğu zaman garipsemektedir. Hatta öyle bir duruma gelmiştir ki, kişiye tâğutu ve onun reddedilmesi gerektiğini anlattığında hemen “*Tavuk mu? Tavuk nasıl inkâr edilebilir ki?*” şeklinde çok komik, bir o kadarda üzücü bir cevap vermekte ve tâğutu “*tavuk*” şeklinde anlamaktadır. Bu, gerçekten de çok vahim bir durumdur. Tâğutu reddetmek tüm peygamberlerin ortak çağrısı olduğu halde, Ashab-ı Kiram'ın çocukları-

na öğrettikleri ilk şey bu olmasına rağmen günümüz insanı daha bu kelimenin ne anlama geldiğini, bu kelimenin kapsamına giren varlıklara karşı nasıl tavır takınılacağını ve böylelerinin nasıl inkâr edileceğini maalesef bilmemektedir. Bu noktada biz Müslümanlara düşen görev, tâğutu ve onun kapsamına giren varlıkları gücümüz nispetinde insanlarımıza anlatmaktır. Ta ki bu sayede onların bu önemli kavramı hakkıyla anlamalarını sağlamış olalım.

Bu kısa girişten sonra tâğut kelimesinin ne anlama geldiğini anlatmaya geçebiliriz.

### **Tâğut Kelimesinin Anlamı**

“Tâğut” sözlükte haddi aşmak, azmak, belirlenmiş sınırı geçmek gibi anlamlara gelir. İstilah-taki asıl anlamı ise, Allah’ın dışında ya da Allah ile beraber kendisine ibadet ve itaat edilen, onun

hükümlerini tanımayan ve insanları Allah'ın dininden uzaklaştıran tüm varlıklardır.

Âlimlerimiz “tâğüt” kelimesini şu şekilde izah etmişlerdir:

İbn-i Kayyim der ki: “Tâğüt, kulun kendisi sebebiyle haddini aştığı ibadet edilen, tabi olunan veya itaat olunan her şeydir. Her kavmin tâğutu, Allah ve Rasülü dışında kendisinin hükmüne başvurdukları, Allah'ı bırakıp ibadet ettikleri, basiretsizce Allah'ın dışında tabii oldukları veya Allah'a itaat olduğunu bilmedikleri şeylerde itaat ettikleri kimselerdir. İşte bunlar dünyadaki tâğutlardır. Şimdi sen, bu tâğutları ve bunlar karşısında insanların durumlarını düşündüğünde, insanların çoğunluğunun Allah'a kulluktan tâğuta kulluğa, Allah ve Rasulünün hükümlerine başvurmadan tâğutun hükümlerine başvurmaya, Allah'a itaat ve Rasulüne tâbi olmaktan tâğuta itaat

ve tabi olmaya yöneldiklerini görürsün.” (İlamu'l-Muvakkain, 1/50)

Şeyh Muhammed el-Faki der ki: “İslam şeriatına muhalif kanunlarla hükmetmek, insanların kan, mal ve ırzları konusunda hüküm vermek için konulan bütün kanunlar, Yüce Allah'ın şeriatı olan hadleri kaldıran, faizin zinanın ve içkinin haramlığını iptal eden bütün beşeri kanunlar tâğüt kavramına girerler. Zaten böyle kanunların her biri başlı başına birer tâğüttür.” (Fethu'l-Mecid, sf. 282)

Abdu'l-Mun'im Mustafa şöyle der: “Sevgi, dostluk, düşmanlık, itaat, bağlanma, muhakeme olma, dua, korku, adak, namaz ve ulûhiyetle alakalı her hangi bir konuda kendisine ibadet edilen Allah dışındaki her varlık tâğüttür. Yüce Allah'ın şeriatına muhalif olan bütün kanun ve hükümlerin her biri birer tâğüttür. Küfür, fesat ve sapıklıkta öncü olan herkes birer tâğüttür.” (et-Tâğüt, sf. 75)

Tâğutların adet ve sayısının sınırlandırılması mümkün olmamakla birlikte, İslâm âlimleri tâğutu beş ana başlık altında incelemiştir:

1) **Şeytan:** Tâğutların en büyüğü hiç şüphesiz ki şeytandır. İnsanları Allah'a ibadetten alıkoyduğu ve onları saptırdığı için tüm tâğutların elebaşı konumundadır. Bundan dolayı birçok tefsir alimi şeytanı “tâğut” diye nitelendirmiş ve onun en büyük tâğut olduğunu beyan etmiştir.

Burada değinmeden geçemeyeceğimiz çok önemli bir nokta var. O da, birçok meal çalışması yapan mütercimlerin farkında olarak veya olmayarak tâğut kelimesini sadece “şeytan” olarak tercüme etmeleridir. Bu, çok vahim sonuçlara sebep olabilecek bariz bir hatadır. Çünkü böylesi bir tercümeden meal okuyan insanın aklına “tâğut” denilince hemen “şeytan” gelecek ve tâğut kelimesinin kapsamına girdiği halde sırf bu

yanlış tercümeden ötürü birçok tâğut, o kişinin benliğinde tâğut olmaktan çıkacaktır. Bu hataya dikkat etmeli ve Kur'ân'ı bu dikkatle okuyarak hataya düşülmemelidir.

2) **Sihirbazlar:** Sahabe ve tabiinden bazıları tâğut kelimesinin “sihirbaz” anlamına geldiğini söylemiştir.

3) **Kâhinler:** Gaybı ve insanların idrakinin dışındaki bir takım işleri bildiğini iddia eden kimselere “kâhin” denir. Bunlar kimi zaman gelecekte haber verirler, kimi zaman da kaybolmuş eşyaların yerlerini söylerler. Bunu da, gökyüzünden kulak hırsızlığı yapan şeytanlardan öğrenirler. Böylesi bir iş kesinlikle insanı dinden çıkarır. Çünkü gaybı ve geleceği bilmek yalnız Allah Teâlâ'ya mahsustur. Allah'ın bilebileceği bir şeyi kendinde görmek insanı şirke sokar. Bu nedenle bir-

çok âlim *tâğüt* kelimesini “*kâhin*” olarak yorumlamıştır.

4) **Putlar:** Bunlar da Allah’ın dışında ibadet edilen varlık oldukları için “*tâğüt*” kavramı içinde değerlendirilmiştir.

5) **Allah’ın Şeriatına Aykırı Kanun Koyanlar:** *Tâğüt* ismini hak etmeye en müstahak olanlar bunlardır. Çünkü bunlar Allah’ın göndermiş olduğu kitabı bir tarafa atarak kendi heva ve heveslerinden kanunlar yapmakta ve bu suretle haddi aşmaktadırlar. İnsanoğlu, kanun icat etmek ve yasa yapmak için yaratılmamıştır. Onun tek bir yaratılış gayesi vardır, o da Allah’ın kendisi için göndermiş olduğu kanunları uygulamak sureti ile Rabbine ibadet etmesidir. Bu vazifeyi unutarak Allah’ın üstlenmiş olduğu bir işi ele almak isteyenler, onun belirlediği sınırları çiğnemiş olurlar.



Bu ise onların “tâğüt” vasfını almaları için yeterli bir nedendir.

Hele bir de Allah’ın serbest dediğine ‘yasak’, yasak dediğine de ‘serbest’ diyenler var ya, işte onlar küfürde ilerlemiş ve Allah’a isyanda zirveye çıkmış insanlardır. Böyleleri tâğüt olmanın yanı sıra, Allah’ın haklarına el koymaya yeltendikleri için aynı zamanda gâsıp (gaspçı) tırlar. Her insanın böylelerine karşı teyakkuzda olması gerekir.

Heva ve heves, vatan ve milliyetçilik, ırkçılık, Demokrasi Allah’ın indirdiği ile hükmetmeyenler ve anayasaları Kur’ân olmayan meclisler de çağımız âlimlerinin “tâğüt” olarak nitelendirdikleri şeylerdendir. Tüm bunlardan sakınmak gerekir.

Bu tanımlardan sonra şu soruları kendimize soralım:

• Günümüzde toplumun geneli açısından düşünüldüğünde, kendisine ibadet edilen mabud kimdir? Allah mı, yoksa tâğüt mu?

• Kendisine itaat edilen kimdir? Allah mı, yoksa tâğüt mu?

• Kullar için yasa ve kanunlar belirleyen kimdir? Allah mı, yoksa tâğüt mu?

• Kendisi için dostlukta ve düşmanlıkta bulunulan kimdir? Allah mı, yoksa tâğüt mu?

• Kendisine sevgi ve korku duyulan kimdir? Allah mı, yoksa tâğüt mu?

• İnsanlar; değerlerini, kanunlarını ve ilkelelerini kimden almaktadır? Allah'tan mı, yoksa tâğuttan mı?

• İnsanlar kime muhakeme oluyorlar, tartışma ve davalarını kime götürüyorlar? Allah'a mı, yoksa tâğuta mı?

İnsanların birçoğu tarafından itiraf edilmese de, yukarıdaki soruların cevabı “Tâğüt” olarak karşımıza çıkıyorsa, insanlar ile bu dinin hakikati arasındaki uçurumun büyüklüğünü ve yine âlimler ve ilmiyle amel eden davetçilerin omuzlarındaki emanetin ağırlığını, ümmet ve dinleri açısından üzerlerine düşen görevlerin neler olduğunu idrak etmiş oluruz.

### **Tâğutu İnkâr Etmenin Şekli ve Niteliği**

Tâğutu red ve inkâr etmek, kimilerinin zannettiği gibi sadece dil ile olan bir şey değildir. Aksine tâğutu inkâr etmek hem inanç, hem söz, hem de amel ile gerçekleşen bir şeydir. Bu üç maddeden birisinin olmaması halinde, tâğüt inkâr edilmiş sayılmaz. Önemine binaen bu üç maddeyi tek tek ele alalım.

**1) Tâğütün “İtikâd/İnanç” İle Reddedilmesinin Şekli:** Bu, kişinin kalben tâğuta buğuz

etmesi, onu sevmemesi, itikâd olarak ona düşmanlık beslemesi, onun ve ona itaat edenlerin küfre düştüğüne inanması şeklinde olur.

Tâğutun bu şekilde inkâr edilmesi hususunda hiç kimse mazur sayılmaz. Çünkü hiçbir kimsenin başka birisinin kalbine girmesi veya onun kalbi üzerinde hâkimiyet kurması mümkün değildir. Bu nedenle tâğutları seven, onlara sempati duyan, onlara buğuz ve düşmanlık etmeyenler asla tâğutu reddetmiş sayılmazlar.

**2) Tâğutun “Dil” İle Reddedilmesinin Şekli:** Kişinin, tağuları ve onların yarıdakçılarını tekfir etmesi, onların Müslüman olmadıklarını söylemesi ve onlardan beri olduğunu ilan etmesi tâğutu dil ile reddetmenin kapsamına girmektedir.

Muâviye b. Hıyde (r.a.) der ki: “Rasulullah (s.a.v.)’e:

— Ya Rasulallah! Rabbin seni bizlere ne ile gönderdi, diye sordum. Rasulullah (s.a.v.):

— *İslam ile gönderdi*, buyurdu. Ben:

— İslam'ın alametleri nedir, dedim. Rasulullah (s.a.v.):

— *Yüzümü Allah'a teslim ettim ve arındım, beri oldum, demen; namaz kılman ve zekât vermendir, buyurdu.*” (Sahihu Süneni Nesâi, 2407 nolu hadis.)

Efendimizin **“arındım, beri oldum”** sözü, ‘şirki, küfrü ve Allah’ın dışında ibadet ve itaat edilen tâğutları terk ettim’ şeklinde tefsir edilmiştir. Bu da göstermektedir ki, kişinin tâğutu inkâr edebilmesi, onları reddettiğini ilân etmesi ile mümkündür.

**3) Tâğutun “Amel” İle Reddedilmesinin Şekli:** Bu da kişinin hiçbir şekilde onlara destek vermemesi, onları yönetici, lider ve baş seçmeme-

si ve her fırsatta onlardan ictinâb ederek uzak durması sureti ile olur.

**“Tâğuta kulluk etmekten uzak duran ve Allah’a yönelenler var ya işte onlar için müjde vardır.”** (Zümer Suresi, 17)

**“Ey iman edenler! Kâfirleri veli (dost, yardımcı, yönetici) edinmeyin!”** (Nisa Suresi, 144)

Bu ve benzeri ayetler tâğutlardan uzak durulması gerektiğini açıkça beyan etmektedir. Müminlere düşen, Allah’ın bu ayetlerine teslim olmak ve Allah’ı hiçe sayan tâğutlardan teberri etmektir.

\*\*\*

Tüm bu anlatılanlardan sonra diyoruz ki: Tâğutun reddedilmesinin hakiki şekli ve niteliği budur. Kim bu üç maddede anıldığı şekliyle tâğutu reddederse, gerçek anlamda tâğutu reddetmiş olur. Kim de bunlardan birisini eksik ya-

parşa onun tâğutu reddedişî noksandır; binlerce kez dili ile tekrar etse de o, tâğutu reddetmiş değildir.

## SON SÖZ

Değerli kardeşim! Buraya kadar anlattıklarımız, senin hem dünyanı hem de ahiret hayatını ilgilendiren son derece önemli meselelerdir. Bu anlattıklarımıza ne olur ilgisiz kalma! Allah rızası için bir araştırmanın ve gayretin içerisine gir! Sakın ha bazı cahillerin dediği gibi “Bunlar asılsız şeyler, eğer bunlar doğru olsaydı tüm hocalar bunu anlatırlardı” deme! Her zaman dinin için ihtiyatlı ol! “Ya bu anlatılanlar doğru ise benim halim ne olur?” diyerek sürekli bir korku ve araştırmanın içinde ol! İnsanların ne dediklerine değil, Allah ve Rasulünün ne dediğine bak; zira kıyamette seni kurtaracak olan onlar değil, Allah ve Peygamberinin sözleri olacaktır.

Kardeşim! Burada anlattığımız şeyler senin için ilk etapta farklı, garip, hatta saçma gelebilir. Ama sen dinine önem veren birisi olarak cahillerin yaptığı gibi sakın ha bu anlatılanlara karşı duyarsız olma!

Araştır, incele, soruştur... Eğer sen bu çaba içinde olursan Allah mutlaka seni doğruya iletcek ve seni hak olana sevk edecektir. Bak Rabbiniz ne buyuruyor:

**“Allah kendisine yönelenleri doğruya iletir.”** (Şura Suresi, 13)

**“Şüphesiz ki, Allah dilediğini saptırır. Kendisine yönelen kimseyi ise doğru yola iletir.”** (R’ad Suresi, 27)

İşte bu ayetleri kendine rehber edin ve araştır! Eğer bu yola girersen Allah seni utandırmayacak ve mahcup etmeyecektir.

Allah beni ve seni doğru yola iletсин.  
(Allahumme Âmin)